

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: 7Saz/1/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0925100041
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Kuruc
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2025:0925100041.1

Rozhodnutie

Správny súd v Košiciach, sudcom JUDr. Tomášom Kurucom, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť: Tadžická republika, s cudzineckým pasom vydaným v Slovenskej republike pod č. CC 0254678, s povolením na trvalý pobyt na Ukrajine č. IH160457 na adrese: C. C. D. XX, B., toho času: Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, Bitúnková 14, 078 01 Sečovce, Slovenská republika, právne zastúpený: JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, so sídlom Štúrova 20, 040 01 Košice, proti žalovanému: Oddelenie azylu Policajného zboru Humenné, so sídlom E. X, XXX XX F., v konaní o správnej žalobe o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-PO12-22-008/2024-AV zo dňa 19.12.2024 vo veci zaistenia, takto

rozhodol:

- I. Z r u š u j e rozhodnutie žalovaného č. PPZ-HCP-PO12-22-008/2024-AV zo dňa 19.12.2024 týkajúce sa žalobcu - A. B., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť: Tadžická republika, s cudzineckým pasom č. G. XXXXXXXX, toho času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, Bitúnková 14, Sečovce.
- II. N a r i a d ť u j e žalovanému bezodkladne prepustiť žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť: Tadžická republika, cudzinecký pas č. G. XXXXXXXX, toho času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, Bitúnková 14, Sečovce, zo zaistenia.
- III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

odôvodnenie:

I. Administratívne konanie

1. Žalovaný rozhodnutím č. HCP-PO12-22-008/2024-AV zo dňa 19.12.2024 (ďalej aj „rozhodnutie o zaistení“) rozhodol podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom a účinnom znení (ďalej aj „zákon o pobyte cudzincov“) o zaistení žalobcu na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku a podľa § 88a ods. 2 zákona o pobyte cudzincov stanovil dĺžku doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný najviac do 19.04.2025.

2. Žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 19.12.2024 o 18.00 hod. sa žalobca dostavil na správny orgán s úmyslom požiadať o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. Následne žalovaný zosumarizoval doterajšie skutkové zistenia týkajúce sa žalobcu pričom zistil z informačného systému, že v prípade žalobcu sa jedná o druhú žiadosť o udelenie azylu na území Slovenskej republiky, pričom prvýkrát prejavil vôľu udelenie azylu dňa 04.05.2022 počas jeho umiestnenia v Ústave na výkon väzby a ústav na výkon trestu odňatia slobody v Košiciach. Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky bolo právoplatne ukončené dňa 02.01.2023 tak, že žalobcovi azyl udelený nebol a nebola mu poskytnutá doplnková ochrana. Rozhodnutím Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.01.2024 bol žalobca prepustený z vydávacej väzby. V ten istý deň bol následne predvedený na Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Košice v súvislosti s konaním o administratívnom vyhostení. Po predvedení bolo zistené, že žalobca má udelený trvalý pobyt na území Ukrajiny a po zistení tejto skutočnosti žalobca požiadal o dočasné útočisko na území Slovenskej republiky, ktoré mu bolo udelené a toho istého dňa bol účastník konania prepustený z predvedenia. Žalobca nasledujúci deň odišiel z územia Slovenskej republiky do Nemeckej spolkové republiky kde sa zdržiaval až do 20. marca 2024, kedy bol v zmysle Dublinského dohovoru transferovaný späť na územie Slovenskej republiky. V ten istý deň Oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko rozhodlo o zaistení žalobcu podľa § 88 ods. 1 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov na účel výkonu jeho administratívneho vyhostenia a začalo konanie vo veci administratívneho vyhostenia žalobcu. Podľa § 82 ods. 3 písm. a) Zákona o pobyte cudzincov bol žalobcovi uložený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na území všetkých členských štátov na dobu desiatich rokov. Medzičasom bolo žalobcovi rozhodnutím migračného úradu zrušené dočasné útočisko a dňa 18.07.2024 bolo Oddelením hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko žalobcovi predĺžené zaistenie o dva mesiace a dňa 18.09.2024 bolo rozhodnutím žalobcovi predĺžené zaistenie o šesť mesiacov do 20. marca 2025. Dňa 19.12.2024 bolo zaistenie žalobcu ukončené, v ten istý deň sa dostavil na správny orgán s úmyslom požiadať o udelenie azylu na území Slovenskej republiky.

3. Žalovaný následne poukázal na to, že po preskúmaní všetkých skutočností a dôkazov a na základe vyhodnotenia individuálneho správania sa žalobcu dospel k záveru, že v prípade žalobcu je preukázané, že existuje riziko jeho úteku a z uvedeného dôvodu začal konanie vo veci zaistenia žalobcu podľa § 88 a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov. Pri tomto vyhodnotení žalovaný vychádzal predovšetkým zo skutočnosti, že žalobca v minulosti už podal vyhlásenie o tom, že žiada o udelenie azylu na území Slovenskej republiky, pričom nasledujúci deň po jeho prepustení z väzobného stíhania opustil územie Slovenskej republiky a odišiel do Nemeckej spolkové republiky. Žalovaný zdôraznil tú skutočnosť, že Oddelením hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko bolo vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení žalobcu a zároveň mu bol udelený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov na dobu 10 rokov. Žalovaný mal za to, že žalobca si túto skutočnosť plne uvedomuje a žiadosťou o udelenie azylu sa snaží eliminovať prípadné negatívne dôsledky na jeho osobu vo vzťahu k voľnému pohybu na území Európskej únie. Žalovaný tak posúdil konanie žalobcu za účelové, s cieľom vyhnúť sa realizácii jeho administratívneho vyhostenia, ktoré mu bezprostredne hrozí s cieľom dostať sa do azylovej procedúry a teda do zariadenia migračného úradu, v ktorom má zabezpečený relatívne voľný pohyb, ktorý by využil k svojvoľnému odchodu a opätovnému opusteniu územia Slovenskej republiky, čo už v minulosti učinil.

4. Žalovaný tak vyhodnotil účelnosť zaistenia žalobcu podľa § 88a ods. 1 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov tým, že u žalobcu existuje riziko úteku z dôvodu uloženia zákazu vstupu až na 10 rokov, povinnosti opustiť územie Slovenskej republiky ako aj z toho dôvodu, že predstavuje vážnu hrozbu pre bezpečnosť štátu. Uviedol, že pri vydávaní rozhodnutia o zaistení sa opiera o dôkazné prostriedky, ktoré vyplývajú najmä z informácií zo zápisnice o vyjadrení žalobcu zo dňa 19.12.2024, z výsledkov lustráciou v informačných systémoch Policajného zboru a rozhodnutí oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko v konaní o zaistení účastníka konania.

5. Následne sa žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia zamerával na odôvodnenie stanovenej dĺžky doby zaistenia, ktorú stanovil na dobu štyroch mesiacov a to do dňa 19.04.2025. Uviedol, že dĺžku doby zaistenia stanovil po dôkladnom vyhodnotení osoby žalobcu, jeho doterajšieho správania a s prihliadnutím k § 20 zákona o azyle, teda že v konaní o azyle sa rozhodne do šiestich mesiacov od začiatku konania. V odôvodnení ďalej žalovaný pokračoval výpočtom úkonov, ktoré sú nevyhnutné k posúdeniu žiadosti o udelenie azylu zo strany procedurálneho pracovníka migračného úradu.

6. V závere odôvodnenia rozhodnutia žalovaný opätovne skonštatoval že konanie žalobcu a vstupovanie do konania o azyle považoval za účelové a mal za to, že zaistenie žalobcu je v súlade s článkom 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a že účelnosť zaistenia je jednoznačná vzhľadom na situáciu, v ktorej sa žalobca nachádza a že uprednostnenie verejného záujmu je dostatočne odôvodnené s ohľadom na zásah do práv žalobcu, a teda je preukázaná zákonnosť zaistenia žalobcu.

II. Správna žaloba

7. Žalobca sa podanou žalobou zo dňa 16.01.2025, doručenou Správneému súdu v Košiciach dňa 23.01.2024 domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. p.:PPZ-HCP-PO12-22-008/2024-AV zo dňa 19.12.2024, ktorým žalovaný zaistil žalobcu podľa § 88a ods. 1 písmena b) Zákona o pobyte cudzincov na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku a podľa § 88a ods. 2 Zákona o pobyte cudzincov stanovil dĺžku doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný najviac do 19.04.2025 a bezodkladného prepustenia žalobcu zo zaistenia.

8. V žalobe žalobca namietal, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 191 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj „SSP“) a že skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia je v rozpore s administratívnym spisom alebo s ňou nemá oporu (§ 191 ods. 1 písm. f) SSP). Poukázal na to, že rozhodnutie žalovaného predstavuje neprípustný a krajne arbitrárny zásah do základného práva žalobcu na osobnú slobodu, ktorý bez ohľadu na skutočnosť, že žalovaný ho formálne zakladá na paragrafe 88 a ods. 1 písmena a Zákona o pobyte cudzincov je zneužitím práva na ujmu žalobcu. Je nepochybné, že v prípade žalobcu absentujú skutočnosti, ktoré by zásah do jeho osobnej slobody jeho zaistením ako žiadateľa o azyl robili súladným so základnými právami zakotvenými v ústave a dohovore.

9. Žalobca v správnej žalobe poukázal na odôvodnenie rozhodnutia žalovaného a mal za to, že z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného je celkom zjavné, že tento sa vyhýba podstatnej skutočnosti pre rozhodnutie, a to či žalobcu možno ako žiadateľa o azyl zaistiť podľa § 88 a ods. 1 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov. Žalobca mal za to, že skutočnosť uvádzané v odôvodnení rozhodnutia žalovaného a to aj nepriamo, aj explicitne, tak ako boli uvedené v odôvodnení nasvedčujú tomu, že skutočným dôvodom zaistenia žalobcu nie je riziko jeho úteku, ale predstava žalovaného o tom, že žalobca podal žiadosť o azyl výlučne s cieľom oddialiť, alebo zmať jeho administratívne vyhostenie. Žalovaný túto skutočnosť opakovane v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, aj keď z výroku rozhodnutia vyplýva, či žalobcu zaistil z dôvodu údajného rizika jeho úteku a nie podľa § 88 a ods. 1 písm. c) Zákona o pobyte cudzincov.

10. Žalobca mal ďalej za to, že ani dôvod zaistenia žalobcu uvedený vo výroku rozhodnutia žalovaného a ani skutočný dôvod, ktorý žalovaný priznával v odôvodnení svojho rozhodnutia, nerobí zásah do osobnej slobody žalobcu napadnutým rozhodnutím zákonným, a teda ani súladným so základným právom žalobcu na osobnú slobodu. Žalovaný totiž celkom zjavne účelovo obchádza okolnosť kľúčovú pre zákonnosť zaistenia žalobcu ako žiadateľa o azyl a tou je skutočnosť, že žalobca bol zo zaistenia prepustený na základe rozhodnutia rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Szak/4/2024 zo dňa 19.12.2024, ktorým bolo zrušené rozhodnutie Oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko zo dňa 18.09.2024, ktorým bolo rozhodnuté o predĺžení lehoty zaistenia žalobcu o 6 mesiacov do 20. marca 2025, na účel výkonu jeho administratívneho vyhostenia a zároveň bolo nariadené bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia. Z uvedeného rozhodnutia najvyššieho správneho súdu jednak vyplýva, že zaistenie žalobcu na účel realizácie administratívneho vyhostenia (predĺžení lehoty zaistenia) považovala za nezlučiteľné s jeho základným právom na osobnú slobodu a že postup správnych orgánov pri realizácii administratívneho vyhostenia žalobcu nebol ani účelný, ani efektívny, hoci aj keď formálne možno administratívne vyhostenie žalobcu vykonať, môže sa tak stať len za podmienky, že štát, ktorý by bol ochotný žalobcu prevziať, by sa musel hodnoverne zaviazat', že žalobcu nevydá na trestné stíhanie do Tadžickej republiky, pričom plynutím času sa zvyšuje pravdepodobnosť nožnej nevyhostiteľnosti žalobcu.

11. Žalobca mal za to, že neexistoval žiaden dôvod, pre ktorý by bolo možné uzavrieť, že jeho žiadosť o udelenie azylu je prostriedkom, ktorým sa mieni vyhnúť realizácií vyhostenia (opäť je však potrebné zdôrazniť, že toto nie je dôvod jeho zaistenia ako žiadateľa o azyl). Žalobca bol prepustený na slobodu dňa 19.12.2024 a podľa potvrdenia o zotrvaní štátneho príslušníka tretej krajiny na území Slovenskej republiky zo dňa 19.12.2024 bol oprávnený podľa § 61 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov zotrvať na území Slovenskej republiky. Za tohto stavu neexistuje žiaden zmysluplný predpoklad, ak bol žalobca oprávnený sa voľne pohybovať na území Slovenskej republiky, že práve po podaní žiadosti o udelenie azylu v Záchytnom tábore Humenné, kam žalobca sám z vlastnej iniciatívy a dobrovoľne pricestoval, existovalo riziko jeho úteku.

III. Vyjadrenie žalovaného

12. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 17.01.2025, ktoré bolo správne súdu spolu s administratívnym spisom žalovaného doručené dňa 23.01.2025, ktorým navrhol správnu žalobu ako nedôvodnú zamietnuť a rozhodnutie o zaistení žalobcu potvrdiť.

13. K námietke žalobcu týkajúcej sa dôvodu zaistenia žalobcu podľa § 88a ods. 1 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov žalovaný mal za to, že zaistenie žalobcu podľa tohto dôvodu má oporu nielen národnej, ale aj v európskej legislatíve a to konkrétne v článku 8 ods. 3 písm. b) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ zo dňa 26.06.2013, podľa ktorej možno žiadateľa zaistiť z uvedeného dôvodu. Zaistenie žalobcu je tak podľa názoru žalovaného v súlade s článkom 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj článkom 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na ktoré sa žalobca odvolával.

14. K námietke žalobcu ohľadom neexistencie rizika úteku žalobcu žalovaný poukázal na § 88 ods. 2 Zákona o pobyte cudzincov a mal za to, že z tohto ustanovenia je celkom zrejmé, že jedným zo zákonných dôvodov, ktoré zakladajú domnienku rizika úteku je aj hrozba zákazu vstupu na viac ako 3 roky. V tejto súvislosti zdôraznil, že žalobcovi bolo Oddelením hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení a bol mu uložený zákaz vstupu až na dobu 10 rokov. Nesúhlasil so záverom žalobcu, podľa ktorého žalovaný len konštruoval svojvoľný záver, že žalobca sa podanou žiadosťou o udelenie azylu a vstupom do azylového konania snaží vyhnúť realizácii administratívneho vyhostenia a to s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 147/2013 – 50. Žalovaný má za to, že jedným z podstatných dôvodov domnievať sa, že v konkrétnom prípade existuje riziko úteku, ako aj hrozba zákazu vstupu na viac ako 3 roky, čo žalovaný aj náležite v napadnutom rozhodnutí odôvodnil. Nesúhlasil s názorom žalobcu, že skutočným dôvodom zaistenia žalobcu nie je riziko jeho úteku. S poukazom na § 88 ods. 1 písm. c) Zákona o pobyte cudzincov, na ktoré žalobca poukazoval sa týka cudzincov, ktorí sú už zaistení podľa § 88 ods. 1 písm. a) alebo písm. b) Zákona o pobyte cudzincov a sú umiestnení v útvere policajného zaistenia a počas tohto zaistenia požiadajú o udelenie azylu. To však nie je prípad žalobcu, nakoľko bol tento zo zaistenia prepustený a vyhlásenie o tom, že žiada o udelenie azylu podal na oddelení azylu Policajného zboru v Humennom.

15. Žalovaný v ďalšej časti svojho vyjadrenia spochybnil záver žalobcu v čom je pre zákonnosť zaistenia žalobcu ako žiadateľ o azyl kľúčovou skutočnosťou, že žalobca bol zo zaistenia prepustený na základe rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorým bolo zrušené rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia žalobcu na účel výkonu jeho administratívneho vyhostenia. V tejto súvislosti žalovaný uviedol, že predmetné konanie bolo vedené úplne iným správnym orgánom v inom konaní a žalobca bol v diametrálne odlišnom procesnom postavení. V tomto konaní sa žalobca nachádzal v postavení cudzinca s neoprávneným pobytom na území Slovenskej republiky, teda v pôsobnosti zákona o pobyte cudzincov. Tým, že žalobca podal vyhlásenie o tom, že žiada o udelenie azylu sa dostal do pozície žiadateľa a teda do pôsobnosti zákona o azyle. Na rozhodovanie žalovaného tak predchádzajúce konanie vo veci zaistenia, ani následné rozhodnutie o jeho prepustení zo zaistenia nemá žiaden vplyv.

16. Ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného, zmyslom konania o zaistení je vytvorenie podmienok pre realizovanie hlavného cieľa, teda zabezpečenia prítomnosti žalobcu počas azylového konania a teda, aby tento cieľ nebol vopred zmarený jeho úteku alebo skrývania sa.

17. Žalovaný v závere svojho vyjadrenia poukázal aj na to, že podľa ustanovenie § 61 a Zákona o pobyte cudzincov bol žalobca oprávnený zdržiavať sa na území Slovenskej republiky, avšak toto oprávnenie patrí iba štátnym príslušníkom tretej krajiny, ktorí sa tu zdržiavajú neoprávnene a od doby kedy žalobca podal vyhlásenie o tom, že žiada o udelenie azylu na území Slovenskej republiky sa v zmysle § 22 ods. 1 Zákona o azyle stal jeho pobyt oprávneným. Žalovaný tak žalobcu nezaistil na účely výkonu administratívneho vyhostenia, nakoľko ustanovenie § 88a Zákona o pobyte cudzincov zaistenie žiadateľa o udelenie azylu, takúto možnosť ani nepripúšťa. Pri hodnotení rizika úteku žalovaný vychádzal z ustanovenia § 88 ods. 2 Zákona o pobyte cudzincov a komplexne vyhodnotil doterajší pobyt žalobcu a jeho správanie sa počas tejto doby a využil oprávnenie zaistiť žalobcu v zmysle zákona.

18. Vyjadrení žalovaného bolo následne spolu s predvolaním na pojednávanie zaslané na vedomie žalobcovi.

IV. Konanie pred správnym súdom

19. Správny súd bezodkladne po doručení administratívneho spisu žalovaného spolu so správnou žalobou a vyjadrením žalovaného si dňa 24.01.2025 vyžiadal od žalovaného a Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej aj „Migračný úrad“) správu v akom štádiu konania je žiadosť o udelenie azylu žalobcu a aké úkony boli doposiaľ vykonané a aké úkony plánujú vykonať v súvislosti so žiadosťou o udelenie azylu žalobcu.

20. Migračný úrad dňa 27.01.2025 správnemu súdu oznámil, že žalobca po právoplatnom ukončení predchádzajúceho azylového konania z roku 2022 opätovne dňa 19.12.2024 požiadal o azyl alebo poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky. Za účelom posúdenia jeho súčasnej žiadosti boli k dnešnému dňu vykonané úkony, a to vyžiadanie stanoviska Slovenskej informačnej služby a Vojenského spravodajstva, žiadosť na národnú ústredňu Siréne o lustráciu v Schengenskom informačnom systéme, doručenie stanoviska Slovenskej informačnej služby, doručenia informácie z národnej ústredne Siréne a vstupný pohovor. V súčasnej dobe sa na základe doteraz získaných informácií analyzuje výpoveď žalobcu a preverujú sa predložené dôkazné prostriedky, vrátane jeho profilov na sociálne siete a až na základe získaných výsledkov pristúpi Migračný úrad k vykonaniu ďalších úkonov tak, aby bolo možné žiadosť žalobcu komplexne vyhodnotiť a posúdiť.

21. Žalovaný následne dňa 28.01.2025 súdu oznámil je príslušný procedurálny pracovník Migračného úradu vykonáva úkony potrebné k zisťovaniu skutočností uvádzaných žalobcom v konaní, ktoré sú potrebné k rozhodnutiu vo veci, pričom tieto úkony vykonáva nezávisle od žalovaného. Stav konania Migračného úradu je zo strany žalovaného priebežne monitorovaný nahliadnutím do IS MIGRA, ktorý je spoločný pre policajný zbor ako aj migračný úrad. Tieto nahliadnutia sú evidované a žalovaný odo dňa 20.12.2024 do 27.01.2025 do IS MIGRA celkovo nahliadol deväť krát.

22. Správny súd v Košiciach ako vecne a miestne príslušný správny súd v konaní vo veciach azylu (§ 206 až § 220 SSP zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „SSP“), po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu ako aj pripojeného administratívneho spisu, preskúmal správnou žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného na pojednávaní konanom dňa 31.01.2025 za účasti právneho zástupcu žalobcu a povereného zástupcu žalovaného a dospel k záveru, že správna žaloba je dôvodná.

23. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní zotrval v celom rozsahu na podanej správnej žalobe a navrhol, aby správny súd rozhodnutie žalovaného zrušil ako nezákonné a zároveň nariadil žalovanému bezodkladne prepustenie žalobcu zo zaistenia.

24. Mal za to, že zaistenie žalobcu bolo neúčelné a neefektívne, nakoľko v rozhodnutí žalovaného o zaistení žalobcu nebolo v žiadnom prípade zo strany žalovaného uvedené za účelom zistenia akých informácií bol žalobca zaistený a z akého dôvodu je pre zistenie týchto informácií nevyhnutné zaistenie žalobcu. Zo strany žalovaného nie je v rozhodnutí riadne odôvodnené riziko úteku žalobcu podľa § 88a ods. 1 písm. b), pretože nemožno blanketne uplatňovať záver o tom, že v prípade, že žalobcovi hrozí trest zákazu vstupu na územie Slovenskej republiky dlhší ako 3 roky, je to dôvodom pre bezpodmienečné obmedzenie osobnej slobody žalobcu, nakoľko riziko úteku je nevyhnutné individuálne posudzovať s ohľadom na okolnosti daného prípadu. Rovnako tak záver žalovaného o tom, že žalobca by sa mohol podaním žiadosti o azyl snažiť vyhnúť svojmu administratívne vyhosteniu z územia Slovenskej republiky je v rozpore s jednoznačne ustanoveným stavom konania o vyhostení, ktorý opísal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 1Szak/4/2024 zo dňa 19.12.2024, ktorým bol žalobca prepustený zo zaistenia.

25. Poverený zástupca žalovaného na pojednávaní mal za to, že žalovaný postupoval v konaní zákonným spôsobom a preskúmané rozhodnutie riadne a vyčerpávajúco odôvodnil a navrhol, aby správny súd správnou žalobu zamietol a rozhodnutie žalovaného potvrdil.

26. Poukázal na to, že žalobca bol zaistený podľa § 88a ods. 1 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov a rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu, ktorým bol žalobca prepustený zo zaistenia sa týka zaistenia podľa § 88, a to za účelom výkonu administratívneho vyhostenia. V zmysle stanoviska Ústavného

súdu Slovenskej republiky vo veci II. ÚS 147/2013-50, možno podľa názoru ústavného súdu rozumne predpokladať, že cudzinec ktorému hrozí vyhostenie, spravidla požiada o udelenie azylu, aby svoje rozhodnutie oddialil.

V. Relevantná právna úprava

27. Podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, policajt je oprávnený zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, ak na dosiahnutie účelu zaistenia nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku.

28. Podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov, policajt je oprávnený zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, ak ide o štátneho príslušníka tretej krajiny zaisteného podľa § 88 ods. 1 písm. a) alebo písm. b) a ktorý podal žiadosť o udelení azylu, ak existuje dôvodné podozrenie, že podal žiadosť o udelení azylu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmarit' jeho administratívne vyhostenie.

29. Podľa § 88a ods. 2 zákona o pobyte cudzincov žiadateľ o udelenie azylu môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, pokiaľ trvajú dôvody podľa odseku 1. Celkový čas zaistenia žiadateľa o udelenie azylu podľa odseku 1 písm. a), b), c) alebo písm. e) nesmie presiahnuť šesť mesiacov. Celkový čas zaistenia žiadateľa o udelenie azylu podľa odseku 1 písm. d) nesmie presiahnuť čas zaistenia podľa § 88 ods. 4.

30. Podľa § 88a ods. 3 zákona o pobyte cudzincov Na konanie o zaistení žiadateľa o udelenie azylu sa primerane vzťahujú ustanovenia § 88 ods. 4, 5, 7, 8 a 12.

31. Podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

32. Podľa čl. 3 Dohovoru č. 209/1992 Zb. o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd“), nikoho nemožno mučiť alebo podrobiť neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

33. Podľa článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

34. Podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. nikoho nemožno mučiť, ani podrobiť krutému, neľudskému, či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

35. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Správny poriadok“), tento zákon sa vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

36. Podľa § 3 ods. 5 Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

37. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

38. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

39. Podľa § 47 ods. 2 Správneho poriadku, výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

40. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

41. Podľa § 206 ods. 3 SSP, správny súd posudzuje správnu žalobu neformálne a nie je pri svojom rozhodovaní viazaný žalobnými bodmi.

42. Podľa § 206 ods. 4 SSP, pre správny súd je rozhodujúci stav veci v čase vyhlásenia alebo v čase vydania jeho rozhodnutia.

43. Podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP, správny súd rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ak vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

44. Podľa § 191 ods. 1 písm. f) SSP, správny súd rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy, skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu.

VI. Právny názor správneho súdu

45. Predmetom konania bola správna žaloba o preskúmanie rozhodnutia žalovaného o zaistení žalobcu podľa § 88a ods. 1 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov a nariadenia bezodkladného prepustenia žalobcu zo zaistenia.

46. Predpokladom zaistenia žalobcu podľa § 88a ods. 1 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov je naplnenie účelu zaistenia tým, že počas zaistenia sa majú zistiť skutočnosti, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by nebolo možné získať bez zaistenia, pričom musí byť súčasne splnená aj ďalšia zákonná podmienka a to existencia rizika jeho úteku. Rovnako z obsahu citovaného zákonného ustanovenia okrem iného vyplýva, že žiadateľa o udelenie azylu možno zaistiť len za predpokladu, ak na dosiahnutie účelu nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky.

47. Medzi účastníkmi konania nebola spornou skutočnosť, že po prepustení žalobcu zo zaistenia dňa 19.12.2024 sa žalobca sám dobrovoľne dostavil pred žalovaného a požiadal o udelenie azylu v záchytnom tábore Humenné. Spornou skutočnosťou medzi účastníkmi konania bola účelnosť zaistenia žalobcu z dôvodu existencie rizika jeho úteku.

48. Prvým z predpokladov zaistenia žiadateľa o azyl podľa § 88a ods. 1 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov je skutočnosť, že štátny príslušník tretej krajiny požiadal o udelenie azylu na území SR. Daná skutočnosť nebola účastníkmi konania spochybňovaná. Žalobca ohľadne danej skutočnosti v Zápisnici o vyjadrení účastníka konania zo dňa 19.12.2024 uviedol, že žiada o udelenie azylu z dôvodu obavy o svoj život, nakoľko pre jeho sympatie k politickej strane Strana 24 mu hrozí trest smrti a mučenie.

49. Ďalším predpokladom zaistenia žalobcu podľa § 88a ods. 1 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov je potreba zistenia tých skutočností, na ktorých je založená žiadosť žalobcu o udelenie azylu, ak zároveň nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky na účel zistenia týchto skutočností.

50. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, ktorú žalovaný uviedol aj v odôvodnení napadnutého rozhodnutia a to, že v prípade žalobcu sa jedná o druhú žiadosť o udelenie azylu na území Slovenskej republiky, pričom prvýkrát prejavil vôľu udelenie azylu dňa 04.05.2022 počas jeho umiestnenia v Ústave na výkon väzby a ústave na výkon trestu odňatia slobody v Košiciach. Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky bolo právoplatne ukončené dňa 02.01.2023 tak, že žalobcovi azyl udelený nebol

a nebola mu poskytnutá doplnková ochrana. Žalovaný sa však vo svojom rozhodnutí viac nezmieňuje o tom, nakoľko v administratívnom spise žalovaného nie je pripojený spis z predchádzajúceho konania o udelenie azylu a ani žiadne listiny z tohto spisu, z ktorých by žalovaný mohol zistiť napríklad, aké úkony boli v prechádzajúcom konaní vykonané, ktoré zo zistených informácií z predchádzajúceho konania je možné použiť v súvislosti s aktuálnou žiadosťou žalobcu o udelenie azylu, aké dôvody žalobca uviedol vo vstupnom pohovore, a tak svoje rozhodnutie ohľadom zistenia tých skutočností, na ktorých je založená súčasná žiadosť žalobcu o udelenie azylu a dôvodnosť zaistenia žalobcu v tomto smere náležite odôvodniť. Žalovaný vo svojom rozhodnutí len vo všeobecnej rovine uvádza aké úkony je po podaní žiadosti o udelenie azylu potrebné vykonať, bez zohľadnenia skutočností známych správnym orgánom z predchádzajúcich konaní vo vzťahu k osobe žalobcu a tak naplniť požiadavku individuálneho prístupu a reálne posúdiť nevyhnutnosť zaistenia žalobcu. Z vyjadrenia migračného úradu navyše vyplýva, že dňa 17.01.2025 bol so žalobcom aj v súčasnom konaní o udelenie azylu vykonaný vstupný pohovor a v súčasnosti sa analyzuje výpoveď žalobcu.

51. Rovnako tak zdôvodnenie žalovaného o nemožnosti využiť iné menej závažné prostriedky na účel zistenia žalobcom uvádzaných tvrdení súd vyhodnotil ako nedostatočné. Žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia len zjednodušene uviedol, že napriek skutočnosti, že žalobca ako žiadateľ o udelenie azylu má ubytovanie a všetky ďalšie potreby zabezpečené v azylovom zariadení nemôže uložiť žalobcovi povinnosť hlásenia pobytu alebo zložiť peňažnú záruku, nakoľko tu je existencia rizika úteku, čím by bol v konečnom dôsledku zmarený účel zaistenia. Podľa názoru správneho súdu sa žalovaný mal dôslednejšie zaoberať touto požiadavkou, nakoľko sa žalobca sám dobrovoľne dostavil pred žalovaného a požiadal o udelenie azylu potom, čo bol prepustený zo zaistenia.

52. Napokon ďalším predpokladom zaistenia žiadateľa o udelenie azylu podľa § 88a ods. 1 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov je riziko úteku. Žalovaný sa podľa názoru správneho súdu touto požiadavkou zaoberal formalisticky a ako dôvod rizika úteku uviedol, že žalobca v minulosti už podal vyhlásenie o tom, že žiada o udelenie azylu na území Slovenskej republiky, pričom nasledujúci deň po jeho prepustení z väzobného stíhania opustil územie Slovenskej republiky a odišiel do Nemeckej spolkovej republiky a Oddelením hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko bolo vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení žalobcu a zároveň mu bol udelený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov na dobu 10 rokov.

53. V tejto súvislosti správny súd poukazuje na to, že rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.01.2024 bol žalobca prepustený z vydávacej väzby. V ten istý deň bol následne predvedený na oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Košice v súvislosti s konaním o administratívnom vyhostení. Po predvedení bolo zistené, že žalobca má udelený trvalý pobyt na území Ukrajiny a po zistení tejto skutočnosti žalobca požiadal o dočasné útočisko na území Slovenskej republiky, ktorému bolo udelené a toho istého dňa bol účastník konania prepustený z predvedenia. Žalobca nasledujúci deň odišiel z územia Slovenskej republiky do Nemeckej spolkovej republiky kde sa zdržiaval až do 20. marca 2024, kedy bol v zmysle Dublinského dohovoru transferovaný späť na územie Slovenskej republiky. Z uvedeného vyplýva, že žalobca potom čo mu bolo správnym orgánom udelené dočasné útočisko a bol prepustený z predvedenia sa na území Slovenskej republiky zdržiaval oprávnené a zároveň aj mohol opustiť územie Slovenskej republiky v zmysle udeleného dočasného útočiska. Pričom konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky bolo právoplatne ukončené dňa 02.01.2023 tak, že žalobcovi azyl udelený nebol a nebola mu poskytnutá doplnková ochrana. A tak v čase, keď žalobca opustil územie Slovenskej republiky (25.01.2024 – nasledujúci deň po jeho prepustení) a odišiel do Nemeckej spolkovej republiky nie je možné podľa názoru správneho súdu vyhodnotiť ako existenciu rizika úteku zo strany žalobcu v tomto konaní.

54. Správny súd má zo svojej rozhodovacej činnosti vedomosť o viacerých konaniach vedených voči osobe žalobcu na Správnom súde v Košiciach. Podľa názoru správneho súdu predchádzajúce konania týkajúce sa zaistenia osoby žalobcu vo vzťahu k tomuto konaniu nie je možné posudzovať izolovane, a to najmä vo vzťahu k posudzovaniu účelnosti a efektívnosti zaistenia žalobcu v tomto konaní.

55. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 1 Tost 31/2023 z 24.01.2024 zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Ntc/5/2022 z 10.11.2023 a vyslovil, že vydanie žalobcu ako vyžadanej osoby do Tadžickej republiky nie je prípustné a súčasne žalobcu prepustil z vydávacej väzby.

56. Oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko rozhodnutím č. PPZ-HCP-PO9-3-019/2024-AV z 20.03.2024 podľa § 125 ods. 2, § 88 ods. 1 písm. b) a § 88 ods. 4, 5 zákona č. 404/2011 Z. z. rozhodol o zaistení žalobcu na účel výkonu administratívneho vyhostenia na nevyhnutne potrebný čas, najviac do 20.07.2024. Správny súd v Košiciach rozsudkom č. k. 1Saz/3/2024-47 z 18.04.2024 správnu žalobu žalobcu podanú proti rozhodnutiu o zaistení ako nedôvodnú zamietol. Proti danému rozsudku podal žalobca kasačnú sťažnosť, ktorú Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 6Szak/2/2024 z 12.06.2024 ako nedôvodnú zamietol.

57. Oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko rozhodnutím č. PPZ-HCP-PO9-3-083/2024-AV z 18.07.2024 podľa § 88 ods. 4 zákona č. 404/2011 Z. z. predĺžil zaistenie žalobcu, pričom stanovil dĺžku doby jeho zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac však do 20.09.2024. Správny súd v Košiciach rozsudkom č. k. 15Saz/3/2024-80 z 13.08.2024 správnu žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. Proti danému rozsudku podal žalobca kasačnú sťažnosť, ktorú Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 6Szak/3/2024 z 11.09.2024 ako nedôvodnú zamietol.

58. Oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru Košice – letisko rozhodnutím č. PPZ-HCP-PO9-3-113/2024-AV zo dňa 18.09.2024 rozhodlo o predĺžení lehoty zaistenia žalobcu o 6 mesiacov, do 20.03.2025. Správny súd v Košiciach rozsudkom č. k. 8Saz/5/2024-126 z 29. októbra 2024 žalobu zamietol. Proti danému rozsudku podal žalobca kasačnú sťažnosť, ktorú Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 1Szak/4/2024 z 19.12.2024 vyhodnotil ako dôvodnú, zmenil rozhodnutie správneho súdu a zrušil rozhodnutie správneho orgánu a nariadil bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia z dôvodu neúčelnosti a neefektívnosti postupu správneho orgánu. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca bol v rámci zaistenia pozbavený na osobnej slobode od 20.03.2024, čo predstavovalo ku dňu prepustenia žalobcu zo zaistenia dňa 19.12.2024 celkovo 274 dní.

59. Podľa názoru správneho súdu skutočnosť, že bolo Oddelením hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení žalobcu a že mu zároveň bol uložený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov na dobu desiatich rokov, bolo náležite vyhodnotené v predchádzajúcom konaní, ktorým Najvyšší správny súd zrušil rozhodnutie žalovaného o zaistení žalobcu a nariadil jeho bezodkladné prepustenie zo zaistenia z dôvodu neúčelnosti a neefektívnosti postupu správneho orgánu, vrátane možnej vážnej hrozby pre bezpečnosť štátu. Preto ani tento dôvod rizika úteku zo strany žalovaného v tomto konaní, navyše bez zohľadnenia celkovej dĺžky doby zaistenia žalobcu zo strany žalovaného je podľa názoru správneho súdu z hľadiska legitímnej požiadavky na individuálny prístup pri hodnotení dôvodov zaistenia žalobcu nedostatočný a nepresvedčivý, najmä ak je tento záver spochybnený žalobcom a preukázaný tým, že žalobca sa sám dobrovoľne po jeho prepustení zo zaistenia dostavil k žalovanému a požiadal o udelenie azylu. Podľa názoru správneho súdu ani v tomto prípade nebol dôvod rizika úteku žalobcu zo strany žalovaného dostatočne a presvedčivo preukázaný.

60. Správny súd pri posudzovaní predmetnej veci vzal v plnej miere na zreteľ mimoriadny charakter inštitútu zaistenia, pretože zaistenie cudzinca predstavuje citeľný zásah do jedného z najvýznamnejších práv jednotlivca, kedy dochádza k obmedzeniu, prípadne v závislosti na povahe, dĺžke, dôsledkoch a spôsobe zaistenia dokonca až k pozbaveniu osobnej slobody (obdobný záver vyplýva z rozsudkov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sza 8/2016 zo dňa 30. marca 2016, sp. zn. 1Sža 23/2014 zo dňa 13. augusta 2014, resp. 1Sža 5/2015 zo dňa 6. februára 2015). Takýto zásah preto môže byť prípustný len za prísne vymedzených podmienok definovaných zákonom o pobyte cudzincov a ústavným poriadkom Slovenskej republiky. Pričom okrem formálnych podmienok musia byť naplnené aj podmienky materiálne, ktorými sa rozumie, účelnosť zaistenia (zistenie tých skutočností, na ktorých je založená žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné zistiť, najmä ak existuje riziko úteku žiadateľa), efektívnosť (zo strany orgánu verejnej správy sú vykonané efektívne úkony smerujúce k naplneniu účelu zaistenia) a primeranosť (na dosiahnutie účelu zaistenia nebolo možné využiť iné, menej invazívne prostriedky zásahu do osobnej slobody cudzinca). Podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, aby mohlo byť pozbavenie osobnej slobody cudzinca v zmysle čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru zákonné, tieto materiálne predpoklady zákonnosti zaistenia cudzinca musia byť navyše splnené súčasne (kumulatívne), teda pri absencii ktorejkoľvek z nich nemožno hovoriť o oprávnenom pozbavení osobnej slobody cudzinca a súčasne musia byť splnené tak v čase vydania rozhodnutia o zaistení, ako aj počas celej doby trvania zaistenia, čomu zodpovedá aj povinnosť

žalovaného vyplývajúca z § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či účel zaistenia trvá.

61. Správny súd poukazuje aj na časť rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1SŽa/5/2015 zo dňa 06.02.2015 v zmysle ktorého: „V záujme presvedčivosti rozhodnutia o zaistení podľa § 88a ods. 1 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov v odôvodnení rozhodnutia správneho orgánu nesmie absentovať zmienka o takých skutočnostiach, ktoré by naplnenie citovaného zákonného účelu zaistenia dostatočne zrozumiteľne odôvodňovali (napr. na základe čoho vyvstala potreba zisťovania skutočností týkajúcich sa žiadosti o azyl, či išlo o súčinnosť s migračným úradom, prípadne na aké skutočnosti malo byť zisťovanie vykonané, resp. aké úkony si takéto zisťovanie ešte vyžiada), najmä ak je zrejmé, že cudzinec po tom, čo požiadal o azyl, už absolvoval v azylovom konaní vstupný pohovor.“

62. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že vytýkané nedostatky odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia nemôžu byť konvalidované prípadným dodatočným vysvetlením alebo doplňujúcim vyjadrením žalovaného a ani súdu neprislúcha spôsobom presahujúcim akceptovateľnú mieru dopĺňať alebo absentujúce argumenty žalovaného nahrádzať svojimi a vyvodzovať z nich závery, ku ktorým mal dospieť žalovaný, ktorého postup a úvahy mali byť obsahom odôvodnenia jeho rozhodnutia, pretože takáto aktivita presahuje rámec preskúmana nej právomoci súdu a zároveň zasahuje do sféry kompetencie správneho orgánu v agende vymedzenej zákonom o pobyte cudzincov. (obdobný záver vyplýva aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1SŽa 5/2015 zo dňa 6. februára 2015).

63. Súd opätovne poukazuje na mimoriadnosť inštitútu zaistenia. V preskúmanom prípade je potrebné trvanie účelu zaistenia skúmať o to prísnejšie, že žalobca je už celkovo obmedzený na osobnej slobode od 20.03.2024 s výnimkou časti jedného dňa (19.12.2024) kedy bol v zmysle vyššie uvedeného rozsudku Najvyššieho správneho súdu prepustený zo zaistenia a následne potom čo žalobca sám dobrovoľne pricestoval do Záchytného tábora Humenné, kde požiadal o udelenie azylu pred žalovaným, bol toho istého dňa znovu zaistený a teda, ku dňu rozhodovania správneho súdu je to už viac ako desať mesiacov, kedy je žalobca nedobrovoľne obmedzený na osobnej slobode a to bez ohľadu na to, že bol predtým zaistený na podklade iného zákonného dôvodu v inom druhu konania a taktiež bez ohľadu na to, že neboli prekročené zákonné lehoty možného zaistenia.

64. Súd vzhliadol pasivitu žalovaného pokiaľ ide o dôsledné zisťovanie naplnenia účelnosti zaistenia žalobcu ku dňu rozhodovania správneho súdu, čo vedie správny súd k záveru o tom, že pozbavenie osobnej slobody žalobcu je samoučelné a absencia naplnenia zákonnej požiadavky účelnosti a efektívnosti zaistenia sama osebe odôvodňuje nezákonnosť trvania zaistenia.

65. K námietke žalobcu ohľadom nesprávneho dôvodu zaistenia zo strany žalovaného, keď mal za to, že skutočnosti uvádzané v odôvodnení rozhodnutia žalovaného a to aj nepriamo, aj explicitne, nasvedčujú tomu, že skutočným dôvodom zaistenia žalobcu nie je riziko jeho úteku, ale predstava žalovaného o tom, že žalobca podal žiadosť o azyl výlučne s cieľom oddialiť alebo zmarit' jeho administratívne vyhostenie, a tak mal byť zaistený podľa § 88a ods. 1 písm. c) Zákona o pobyte cudzincov, teda ak existuje dôvodné podozrenie, že podal žiadosť o udelenie azylu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmarit' jeho administratívne vyhostenie, správny súd poukazuje na to že takýto postup je možný len v prípade žiadateľov o udelenie azylu, ktorí boli predtým zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. a) alebo b) Zákona o pobyte cudzincov, pričom v čase rozhodovania správneho orgánu o zaistení žiadateľa o udelenie azylu ich zaistenie naďalej trvá. V tomto prípade však aj v zmysle vyššie uvedeného je zrejmé, že žalobca bol v čase rozhodovania žalovaného o zaistení žalobcu zo zaistenia prepustený, a tak zaistenie žalobcu podľa § 88a ods. 1 písm. c) Zákona o pobyte cudzincov by zo strany žalovaného bolo nezákonné.

66. Správny súd, s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti napadnuté rozhodnutie žalovaného postupom podľa § 230 ods. 1 písm. a) SSP zrušil z dôvodov uvedených v § 191 ods. 1 písm. c) a f) SSP a v zmysle § 230 ods. 2 písm. a) SSP nariadil bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia.

67. O trovách konania rozhodol správny súd podľa § 167 ods. 1 SSP a v konaní plne úspešnému žalobcovi priznal voči neúspešnému žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia v tejto veci (§ 175 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Správnom súde v Košiciach v lehote sedem dní od doručenia rozhodnutia správneho súdu (§ 443 ods. 2 v spojení s § 444 ods. 1 SSP). Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“) a návrh výroku rozhodnutia. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1, 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a/ na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e/ vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f/ nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g/ rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h/ sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i/ nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j/ podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Sťažnostné body podľa písm. g) až i) sťažovateľ vymedzí tak, že uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podanie pred správnym súdom (§ 440 ods. 1, 2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak ide o konanie o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) SSP; ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1, 2 SSP).